

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 005541 20 Uvp
Banjaluka, 06.10.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Javna ... B. S. A. L. D., Ulica P. Lj. ..., koga zastupa v.d. direktora M. G. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj R-1987/2019 od 11.06.2019. godine, tuženog Javna ... Javni fond ... R. S., B., u predmetu refundacije isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 005541 19 U od 30.09.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 06.10.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) uvažena je tužba i poništen uvodno označeni akt tuženog, kojim je oglašeno ništavim rješenje JU Centar ... D. broj 0142/12-NP/1 od 06.04.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem je tužiocu, kao poslodavcu, priznato pravo na refundaciju isplaćene naknade neto plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnice B. P. u mjesečnom iznosu od 856,52 KM, za vremenski period od 26.01.2017. godine, a najduže do 26.12.2017. godine. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 200,00 KM.

Uvaženje tužbe sud obrazlaže razlozima da je tuženi nezakonito postupio kada je pozivom na odredbu člana 252. stav 1. tačka 5) Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP) oglasio ništavim rješenje prvostepenog organa od 06.04.2017. godine, jer u obrazloženju osporenog akta nije dao propise i razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na odluku koja je data u dispozitivu, sa čim je povrijedio odredbu člana 197. stav 2. ZOUP. Sud je podsjetio da odredba člana 252. stav 1. tačka 5) ZOUP propisuje da se ništavim oglašava rješenje koje sadrži nepravilnost koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti, te naveo da se tuženi u osporenom aktu pozvao na odredbu člana 14. Zakona o dječijoj zaštiti - Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 4/02, 17/08 i 1/09 - u daljem tekstu: Zakon o dječijoj zaštiti - Prečišćeni tekst) koji je bio na snazi u vrijeme donošenja prvostepenog rješenja, a koja odredba propisuje da pravo na refundaciju isplaćene naknade plate nema poslodavac, koji u skladu sa zakonom, prilikom isplata plata, nije uplaćivao doprinos za dječju zaštitu za sve zaposlene radnike, u posljednjih godinu dana prije otpočinjanja korišćenja porodiljskog odsustva, kao i za vrijeme njegovog

korišćenja, zaključujući da ova odredba ne propisuje da je eventualno neuplaćivanje pomenutih doprinosa za navedeni period nepravilnost zbog koje bi tuženi mogao oglasiti ništavim predmetno prvostepeno rješenje.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu ukratko interpretira stav suda iz pobijane presude i iznosi da isti nije pravilan. Podsjeća na sadržaj odredbe člana 56. važećeg Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17, 122/18 i 107/19) koja tuženom daje ovlašćenje da vrši unutrašnji nadzor nad radom prvostepenog organa koji je ovdje proveden, a u okviru koga je utvrđeno da je prvostepeno rješenje od 06.04.2017. godine doneseno suprotno odredbi člana 14. Zakona o dječijoj zaštiti - Prečišćeni tekst, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja tog rješenja. Citira ovu odredbu, te ukazuje da je porodiljsko odsustvo radnice B. P. otpočelo 27.12.2016. godine, što znači da je za ostvarivanje prava na refundaciju isplaćene naknade plate, bilo neophodno ispuniti uslov uplate doprinosa za dječiju zaštitu za sve zaposlene radnike godinu dana prije otpočinjanja porodiljskog odsustva, dakle počev od decembra 2015. godine, kao i za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva, a koji uslov tužilac kao poslodavac nije ispunio jer u 2016. godini nije bilo uplate doprinosa za dječiju zaštitu. Ovo je utvrđeno po službenoj dužnosti uvidom u podatke Ministarstvo ... R. S. - elektronska baza Resor ... „Pregled uplata javnih prihoda poreskog obveznika“ koji je priložen u spis. Citira odredbu člana 11. Uputstva o načinu vršenja unutrašnjeg nadzora drugostepenog organa JU Javni Fond ... nad radom prvostepenih organa, centara za socijalni rad i službi socijalne i dječije zaštite („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 54/18) koja organu za nadzor daje ovlašćenje da direktoru predloži preduzimanje upravnih ili drugih mjera kojim bi se otklonile utvrđene nepravilnosti, što je ovdje i učinjeno, pa je prvostepeno rješenje od 06.04.2017. godine oglašeno ništavim, jer sadrži nepravilnost obzirom da je pravo na refundaciju tužiocu priznato uprkos neispunjavanju decidno propisanih zakonskih uslova, iz čega proizilazi da je isto u suprotnosti za materijalnim odredbama. Zaključuje da je u ovakvoj situaciji kao jedini „odgovarajući institut“ za uklanjanje takvog rješenja iz pravnog prometa pronašao mogućnost oglašavanja rješenja ništavim, a što bez valjanog osnova nije podržao nižestepeni sud koji u pobijanoj presudi nije ukazao na pravni institut kojim bi se ovakvo evidentno nezakonito rješenje moglo ukloniti iz pravnog prometa. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije.

Tužilac u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjana obrazložena. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog od 11.06.2019. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tuženi nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno sud tumači odredbu člana 252. stav 1. tačka 5) ZOUP koja propisuje da se ništavim oglašava rješenje koje sadrži nepravilnost koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti, te zaključuje da se u konkretnom slučaju nisu ispunili uslovi da tuženi primjenom ove odredbe oglasi ništavim prvostepeno rješenje od 06.04.2017. godine.

Ovo stoga što se tuženi u obrazloženju osporenog akta, a što ponavlja i u zahtjevu, prilikom oglašavanja ništavim rješenja od 06.04.2017. godine pozvao na odredbu člana 14. Zakona o dječijoj zaštiti - Prečišćeni tekst koja samo propisuje da pravo na refundaciju isplaćene naknade plate nema poslodavac, koji u skladu sa zakonom, prilikom isplata plata, nije uplaćivao doprinos za dječiju zaštitu za sve zaposlene radnike, u posljednjih godinu dana prije otpočinjanja korišćenja porodiljskog odsustva, kao i za vrijeme njegovog korišćenja.

Dakle, navedena odredba faktički propisuje uslov koji poslodavac mora ispuniti da bi ostvario pravo na refundaciju isplaćene naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnika, a ne propisuje da je ništavo rješenje kojim je ovo pravo priznato poslodavcu koji nije uplatio doprinose za dječiju zaštitu u navedenom periodu, što bi bio osnov za primjenu odredbe člana 252. stav 1. tačka 5) ZOUP, a takvog zakonskog određenja nema u prethodno citiranoj odredbi člana 14. Zakona o dječijoj zaštiti - Prečišćeni tekst, što pravilno zaključuje nižestepeni sud.

Najzad i sam tuženi u zahtjevu iznosi da je naknadno utvrdio da je prilikom donošenja prvostepenog rješenja od 06.04.2017. godine došlo do povrede materijalnog zakona, ali gubi iz vida da ta okolnost nije osnov za oglašavanje rješenja ništavim iz odredbe člana 252. stav 1. tačka 5) ZOUP koju je pogrešno primijenio.

Navod tuženog da mu nižestepeni sud nije ukazao na to koji bi institut mogao primijeniti da iz pravnog prometa ukloni prvostepeno rješenje koje je navodno nezakonito, nije osnovan, jer sud u upravnom sporu nema obavezu da poučava tuženog o njegovim ovlašćenjima propisanim odredbama ZOUP, već je samo dužan da ispita da li je doneseni konačni upravni akt zakonit, što je u konkretnom slučaju i učinio, pravilno zaključujući da nije zbog čega je isti poništio pobijanom presudom čije razloge u cjelini podržava i ovaj sud.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić